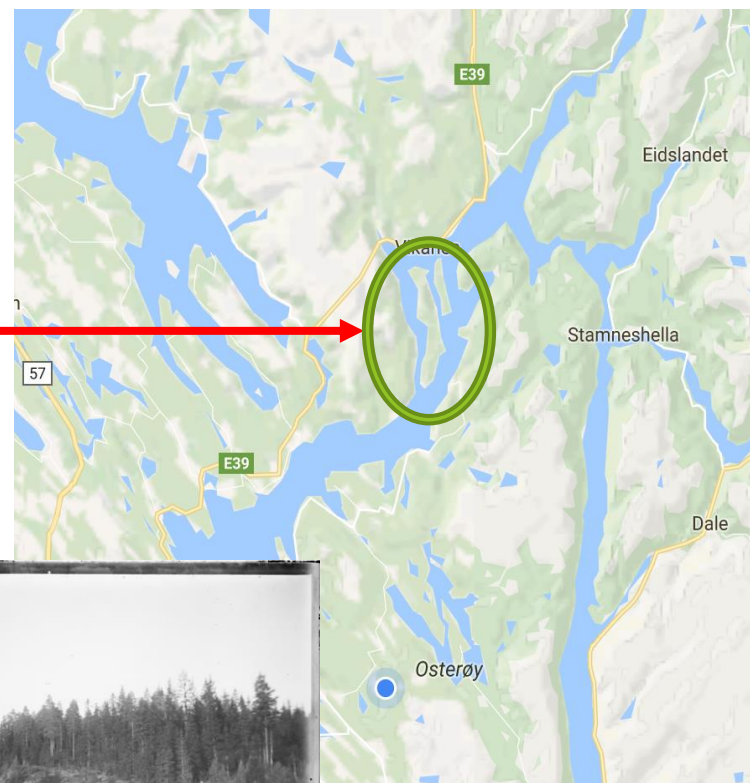
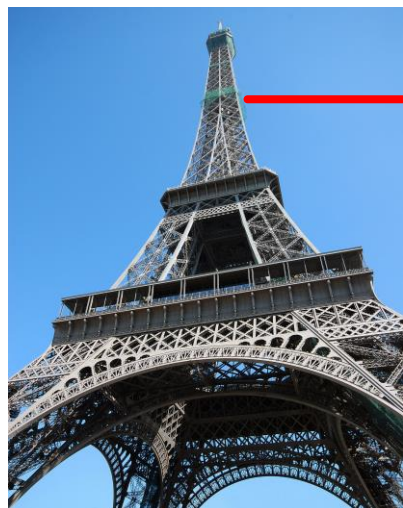

Kva skal vi gjere i Nordhordland?

Jarle Skeidsvoll, ordførar i Osterøy

Frå Paris til Padøy - Korleis taklar vi klimautfordringane i Nordhordland?

Frå Paris til Padøy – ei lang reise

Grunnloven §112 - "miljøparagrafen" (2014)

"Enhver har rett til et miljø som sikrer helsen, og til en natur der produksjonsevne og mangfold bevares. Naturens ressurser skal disponeres ut fra en langsiktig og allsidig betraktning som ivaretar denne rett også for etterslekten.

Borgerne har rett til kunnskap om naturmiljøets tilstand og om virkningene av planlagte og iverksatte inngrep i naturen, slik at de kan ivareta den rett de har etter foregående ledd.

Statens myndigheter skal iverksette tiltak som gjennomfører disse grunnsetninger."

**Jeg har
en plan!**

-Egon Olsen

Best før:

Kommune	Kommunedelplan	Vedteken
Austrheim kommune	Energi og klima 2011-2015	2011
Fedje	Klima og energi 2010-2020	2011
Gulen	Klima og energiplan	?
Lindås kommune	Klima og energi 2010-2020	2010
Masfjorden kommune	Energi og klima 2011-2015	2011
Meland kommune	Klima og energiplan 2010-?	2010
Modalen kommune	?	?
Osterøy kommune	Energi og klima 2012-2016	2011
Radøy kommune	Klima og energiplan 2010-2013	2010

Tankar, ord - og **gjerningar** (klimatiltak) - tre på "gata"

Ingvild Hjelmtveit, rådmann, Meland:

- ▶ Null og lågutsleppsilar i kommunal sektor – der det er mogeleg og tenleg
- ▶ Miljøvennlige kommunale bygg (miljø og klima)
- ▶ Tema: Utbyggingsavtaler og føresegner i planar
- ▶ Saman om NGIR-søknad om kystsatsing (opprydding, plast).
- ▶ Gummigranulat - forbod

Tankar, ord - og **gjerningar** (klimatiltak)

Jon Askeland, ordfører, Radøy:

- ▶ God forvaltning av kommunale bygg: vedlikehold – framfor å bygga nytt. Hindra forfall - ”gjenbruka”.
- ▶ Energiøkonomisering i drifta
- ▶ Transport: Gang og sykkel i kommunesenteret, Manger.
- ▶ Folkehelse: Natur og (nær)miljø: Stimulerande tiltak

Tankar, ord - og **gjerningar** (klimatiltak)

Laura Ve, plansjef, Osterøy:

▶ **Klimatilpassing:**

- ▶ Kompesanseheving (forvaltning og egne tiltak) - systemnivå Overvatn, skred og flom.
- ▶ Hordaklim (kompetansenettverk) – nedskalering av klimadata til "vårt bruk"
- ▶ Konkrete detaljplanar (rekkefølgekrav, etc.).
- ▶ Robustgjering for framtida

Tankar, ord - og **gjerningar** (klimatiltak)

Laura Ve, plansjef, Osterøy:

▶ **Klimaomstilling:**

- ▶ Gode, kortreiste, liv (areal og transportplanlegging)
- ▶ Samfunnsplan: Verdier og (konkrete) mål
- ▶ Oppvekstplan: Kompetanse til hjå barn og unge – formidling av verdier og omstillingsevne.

Korleis skal me nå måla som er sett?

Sentrale problemstillingar:

- ▶ Vi har nok kunnskap til å handle.
- ▶ **Haldningsendring** 🖱️ **handlingsendring**: Korles kjem me dit?
- ▶ Kven kan/skal bestemme over liva våre?
- ▶ Kven skal betala for dette "klimagildet" 🍰 - og kva kostar det?
- ▶ Stimuli eller tvang?
- ▶ Materialisme vs. immaterielle verdier (lukke ;0)

Kva *skal* me gjere i Nordhordland?

r^3 = reduce x reuse x recirculate

- ▶ Innkjøp: Kommunen må vera eit føredøme for "dei gode vala":
 - ▶ Kjøpa varer og tenester som ikkje utarmar natur og miljø
 - ▶ Som held over tid
 - ▶ Som skapar gode liv for menneska (produsent, tenesteytar, forbrukar, innbyggjar) – fjern og nær
- ▶ God forvaltning av eigedomar (vedlikehald og reparasjon)

Kva *skal* me gjere i Nordhordland?

- ▶ Redusere energibruk – i all kommunal verksemd
- ▶ Redusere energibruk i transport (grønn mobilitet – kollektive løysingar)
- ▶ Vera leiande i å gjera klimarettel val – eit føredøme i samfunnet
- ▶ Leggja til rette for bærekraftig utvikling av samfunnet – gjennom bruk av ulike tiltak (stimuli – hindringar)
- ▶ Stilla konkrete krav til utvikling og utbygging
- ▶ Stimulera innovasjon og leggja til rette for bærekraftig næring

Som politiker – i Nordhordland

- ▶ ”Alltid” søkje ny kunnskap og ny innsikt.
- ▶ Sjå det Me (stor M) gjer – i den store samanhengen
”Alt heng saman med alt...”
- ▶ Konkrete mål:
 - ▶ Miljøfyrtårn – fokus
 - ▶ Innkjøp (gode (kortreiste) material, fair trade, økologisk, m.m.)
 - ▶ Teknologi- og næringsutvikling (fornybar energi, Habruk 2.0, etc.)
 - ▶ Jordbruksressursar (“trekommune”, jordvern)
 - ▶ Styrka folkehelse (natur og kultur)
 - ▶ Stimulere til “bærekraftig liv på i Nordhordland”

Dette skal vi gjere i Nordhordland – og meir til

